

การปฏิรูปการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

วีชราภรณ์ จุ้ยลำเพ็ญ

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ

กรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ แบ่งการปกครองออกเป็น 50 เขต โดยมีกฎหมายเฉพาะองค์กร คือ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารราชการของกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานครได้รับการสถาปนาเป็นเมืองหลวงเมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2325 และในปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีบทบาทที่สำคัญกล่าวคือเป็นศูนย์กลาง การปกครอง การศึกษา การคมนาคม การขนส่ง การเงิน การธนาคาร การพาณิชย์ การสื่อสาร ฯลฯ จึงทำให้มีการพัฒนาและเจริญเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในแต่ละช่วงเวลามีกรอบของการพัฒนาซึ่งได้มีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้มหานครแห่งนี้มีการพัฒนาที่สมดุลและน่าอยู่อาศัยทั้งในปัจจุบันและอนาคต แต่ด้วยลักษณะของความเป็นมหานครและเมืองหลวง กรุงเทพมหานครจึงเป็นศูนย์รวมของประชาชนทุกสาขาอาชีพทุกระดับที่อยู่รวมกันอย่างแออัด ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมายทั้งปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนปัญหาเกี่ยวกับการปกครองของกรุงเทพมหานคร (จักรกฤษณ์ คັນธานนท์, 2556, น. 1) ปัญหาดังกล่าวไม่เพียงแต่จะส่งผลกระทบต่อภายในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อปริมณฑลโดยรอบกรุงเทพมหานครด้วย

สำหรับกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การรักษาความสะอาด การขนส่ง การวิศวกรรมจราจร การสาธารณสุข โภค ฯลฯ เพื่อให้การบริหารจัดการเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน โดยมีกฎหมายที่กำหนดอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการคือ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวยังมีข้อจำกัดไม่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559, น. 3) เนื่องจากพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมีผลบังคับใช้มากกว่า 30 ปี แม้จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมมาแล้วถึง 4 ครั้ง ก็ตาม แต่ด้วยสภาพของการเป็นมหานครของกรุงเทพมหานครที่มีการเปลี่ยนแปลงและเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว แม้จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมแล้วก็มีสภาพที่ไม่สามารถตอบสนองถึงความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม (จักรกฤษณ์ คันธานนท์, 2556, น. 2) ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการบริหารราชการกรุงเทพมหานครอยู่หลายประการ เช่น

1. การจัดบริการสาธารณะของกรุงเทพมหานครมีข้อจำกัดทางด้านอำนาจหน้าที่ที่ไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหา
2. ขาดเอกภาพในการบริหารงานเพื่อแก้ไขปัญหา
3. การบริหารภายในยังมีลักษณะรวมศูนย์ ไม่เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขปัญหาและบริการประชาชนได้อย่างรวดเร็ว

4. การกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้ามและความสัมพันธ์ของฝ่ายบริหารและฝ่ายสมาชิก สภากรุงเทพมหานครยังไม่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล เป็นเหตุให้การจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชน ไม่คล่องตัว การใช้บังคับกฎหมายไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559, น. 3)

จากปัญหาและอุปสรรคที่กล่าวมาข้างต้น จึงสมควรที่จะต้องแก้ไข เพื่อให้การบริหารราชการของ กรุงเทพมหานครสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาของ กรุงเทพมหานครได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ในคราวประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ 42/2559 วันจันทร์ที่ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2559 ที่ประชุมจึงได้มีมติเห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการธิการขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น เรื่อง “การบริหารราชการกรุงเทพมหานครและร่างพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....” และให้คณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นนำความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ไปปรับปรุงก่อนส่งรายงานฯ ดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

สำหรับรายงานของคณะกรรมการธิการดังกล่าว นั้น มีการปฏิรูปเพื่อให้การบริหารราชการของ กรุงเทพมหานครสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาของ กรุงเทพมหานคร เช่น กำหนดให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตาม พระราชบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจและหน้าที่ของตน กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครไม่เกิน ๒ วาระ กำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานคร เช่น การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของบ้านเมือง การผังเมือง การจราจร การขนส่ง การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น และกำหนดให้ สำนักงานเขตเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ กรุงเทพมหานคร แก้ไขเพิ่มเติมรายได้ของกรุงเทพมหานครให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยกำหนดแผนและ ขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาเพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นต้น โดยได้มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลถึงสภาพปัญหา และอุปสรรคในการบังคับใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 จากรายงาน ผลการศึกษาเพื่อนำมาประกอบการพิจารณา ได้แก่

1. ผลการศึกษาของคณะอนุกรรมการด้านการมีส่วนร่วมและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษในคณะกรรมการปกครองท้องถิ่น สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
2. ผลการศึกษาของคณะกรรมการวิสามัญศึกษารูปแบบและแนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารงานของกรุงเทพมหานคร สภากรุงเทพมหานคร
3. ร่างกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ที่กรุงเทพมหานครเสนอขอแก้ไข เพิ่มเติม

นอกจากการศึกษวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้พระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 จากรายงานผลการศึกษาแล้วยังได้ศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญที่มี ความรู้และประสบการณ์ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการกรุงเทพมหานครเพื่อกำหนด

แนวทางการปฏิรูป (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559, น. 1-12) รวมทั้งได้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้นำมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 โดยจัดทำเป็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมีสาระสำคัญดังนี้

1. แก้ไขเพิ่มเติมผู้รักษาการตามกฎหมายโดยให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจและหน้าที่ของตน
2. แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการแบ่งพื้นที่การบริหารกรุงเทพมหานครโดยให้แบ่งพื้นที่การบริหารกรุงเทพมหานครเป็นเขตและแขวงตามพื้นที่เขตและแขวงที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การตั้งยุบหรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่เขตและแขวงให้กระทำโดยประกาศของกรุงเทพมหานครและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
3. แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
4. แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยแก้ไขให้มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี ในวันเลือกตั้ง
5. แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เช่น ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี ในวันเลือกตั้ง มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตกรุงเทพมหานครเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 5 ปี นับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง
6. แก้ไขเพิ่มเติมข้อห้ามกระทำการของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เช่น ไม่รับหรือแทรกแซงหรือก้าวล่วงการเข้ารับสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ กรุงเทพมหานคร รัฐวิสาหกิจ การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครหรือบริษัทซึ่งกรุงเทพมหานครถือหุ้นหรือเข้าเป็นคู่สัญญาอันเป็นลักษณะผูกขาดตัดตอนหรือเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญาไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษ
7. แก้ไขเพิ่มเติมการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
8. แก้ไขเพิ่มเติมให้สมาชิกสภากรุงเทพมหานครอาจมีผู้ช่วยสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานได้
9. กำหนดให้มีการเรียกประชุมสภากรุงเทพมหานครเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก
10. แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร โดยหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
11. แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและเพิ่มเติมคุณสมบัติของผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
12. แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครโดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน 2 สมัย
13. กำหนดให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครต้องแถลงนโยบายต่อสภากรุงเทพมหานคร
14. แก้ไขเพิ่มเติมข้อห้ามกระทำการและการพ้นจากตำแหน่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

15. เพิ่มเติมกรณีที่ว่าราชการกรุงเทพมหานครต้องหยุดหรือพักการปฏิบัติหน้าที่ ให้ข้าราชการการเมืองที่ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งหยุดหรือพักการปฏิบัติหน้าที่ด้วย
16. แก้ไขชื่อของส่วนที่ 2 หมวด 3 จากชื่อว่า “เขตและสภาเขต” แก้ไขเป็น “สำนักงานเขต”
17. แก้ไขเพิ่มเติมให้สำนักงานเขตเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร
18. ยกเลิกสภาเขต
19. แก้ไขเพิ่มเติมการมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทนและกำหนดหลักเกณฑ์การมอบอำนาจ
20. แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร
21. แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินคดีอาญา
22. แก้ไขเพิ่มเติมการจัดทำบริการสาธารณะของกรุงเทพมหานคร
23. กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
24. แก้ไขเพิ่มเติมที่มาของรายได้ของกรุงเทพมหานคร
25. แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การจัดทำงบประมาณของกรุงเทพมหานคร การตรวจสอบ และกำกับการใช้จ่ายงบประมาณ
26. กำหนดให้การดำเนินการด้านการเงินการคลังกรุงเทพมหานคร ต้องให้ความสำคัญในการรักษาวินัยทางการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด
27. แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการรายงานการใช้จ่ายเงินอุดหนุน
28. กำหนดให้มีคณะกรรมการยุทธศาสตร์แก้ไขปัญหาเมืองหลวงและปริมณฑล
29. กำหนดให้มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกรุงเทพมหานครได้อย่างมีประสิทธิภาพในรูปของคณะกรรมการประชาคมเขต ซึ่งมาจากการแต่งตั้งของปลัดกรุงเทพมหานคร มีองค์ประกอบจากตัวแทนของประชาชนในด้านต่าง ๆ ที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่เขต (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559, น. 2-5)

บทสรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

กรุงเทพมหานครมีความสำคัญในฐานะเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การรักษาความสะอาด การขนส่ง การวิศวกรรมจราจร การสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการต่าง ๆ ฯลฯ โดยมีกฎหมายที่กำหนดอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการคือพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวยังมีข้อจำกัดไม่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการ ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการบริหารราชการกรุงเทพมหานครตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศมองเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้การบริหารราชการของกรุงเทพมหานครสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาของ

กรุงเทพมหานครได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเห็นชอบให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 โดยจัดทำเป็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สำหรับความเห็นของผู้เรียบเรียงนั้น เห็นด้วยกับการปฏิรูปโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครดังกล่าวเพราะจะทำให้กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร และมีการปรับปรุงแก้ไขอีกหลายส่วน เช่น การกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และความสัมพันธ์ของฝ่ายบริหารและฝ่ายสมาชิกสภากรุงเทพมหานครให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล เป็นต้น ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขดังกล่าวจะทำให้การบริหารราชการของกรุงเทพมหานครสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาของกรุงเทพมหานคร แต่มีข้อสังเกตเพิ่มเติมในเรื่องของการยกเลิกการมีสมาชิกสภาเขตที่มาจาก การเลือกตั้งของประชาชนและให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประชาคมเขตซึ่งมาจากการแต่งตั้งของปลัดกรุงเทพมหานครขึ้นมาแทนนั้น ผู้เรียบเรียงเห็นว่า การมีสมาชิกสภาเขตที่มาจาก การเลือกตั้งของประชาชนถือเป็นตัวแทนที่ใกล้ชิดกับประชาชนซึ่งจะทำงานโดยคำนึงถึงประชาชนเป็นหลัก สำหรับคณะกรรมการประชาคมเขตซึ่งมาจากการแต่งตั้งของปลัดกรุงเทพมหานครอาจมีได้ยึดโยงกับประชาชนอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตาม หลังจากที่รายงานฉบับดังกล่าวผ่านความเห็นชอบจากสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศแล้ว ขั้นตอนต่อไปประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศจะส่งเรื่องดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรี หากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบก็ส่งเรื่องให้กฤษฎีกาเพื่อพิจารณาก่อนจะเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปยังสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป ซึ่งอาจมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างไรอีกหรือไม่ คงต้องติดตามความเคลื่อนไหวกันต่อไป

บรรณานุกรม

- แก้ว พ.ร.บ. กทม. เข้มเผ็ดดุผู้ว่าฯ ถูกพักงานต้องหยุดทั้งทีม เลิกปู้ย่าสภาฯ ส.ก. เป็นได้ไม่เกิน 2 สมัย.
(23 กันยายน 2559). **เดลินิวส์**กรอบ่าย. น. 15(บน). สืบค้นจาก ฐานข้อมูล iQNewsClip
จักรกฤษณ์ คันธานนท์. (2556). **การปฏิรูปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบพิเศษของ
กรุงเทพมหานคร: ศึกษากรณีการปฏิรูปโครงสร้างเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชน.**
สืบค้น 13 มกราคม 2559 จาก <http://libdcms.nida.ac.th/thesis6/2556/b181982.pdf>
แจจเล็ก ส.ช. ไม่กระทบชี้กลไกตรวจสอบมีสภา กทม. อยู่แล้วยังจะมีประชาคมฯ มาจากคนทุกกลุ่ม.
(21 กันยายน 2559). **เดลินิวส์**. น. 14(บน). สืบค้นจาก ฐานข้อมูล iQNewsClip
ส.ช. 361 คนตงงาน หลัง สปท. แก้กฏหมาย 'ยุบทิ้ง' วิ่งโร่ยื่นหนังสือค้านให้คงไว้. (20 กันยายน 2559).
เดลินิวส์. น. 14(บน). สืบค้นจาก ฐานข้อมูล iQNewsClip
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (22 สิงหาคม 2559). **บันทึกการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ 42/2559** (น. 3) สืบค้น 3 ตุลาคม 2559 จาก [http://msbis.parliament.go.th/ewtadmin
/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll.php](http://msbis.parliament.go.th/ewtadmin
/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll.php)
_____. (2559). **รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง “การบริหารราชการกรุงเทพมหานครและร่าง
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”**. สืบค้น 20 ตุลาคม
2559 จาก http://library2.parliament.go.th/giventake/content_nrsa2558/d082259-03.pdf